

Vydáno dne 24. dubna 2003

O b s a h :

ČÁST OZNAMOVACÍ

8. Úřední sdělení České národní banky ze dne 14. dubna 2003 k vyhlášce České národní banky č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince

Třídící znak							
2	0	8	0	3	3	2	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ze dne 14. dubna 2003

**k vyhlášce České národní banky č. 37/1994 Sb.,
kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi
a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince**

Česká národní banka (dále jen „ČNB“) k některým postupům stanovených vyhláškou České národní banky č. 37/1994 Sb. sděluje:

I.

k § 6 odst. 1 a k § 7

Zpracování necelých a poškozených bankovek, za něž banka poskytla náhradu

1. Banka opatří necelé a poškozené bankovky nebo jejich části, které jí byly předloženy a u nichž provedla vyměření náhrady, otiskem svého razítka a podpisy zmocněných osob (tj. osoby či osob provádějících vyměření náhrady) a uvede velikost plochy bankovky v procentech a částku vyměřené náhrady.
2. Pokud nelze bankovku nebo její části vzhledem k charakteru poškození, velikosti zbývající plochy nebo většímu počtu částí opatřit náležitostmi podle bodu 1., nalepí banka poškozenou nebo necelou bankovku nebo její části na mřížku a tuto mřížku opatří otiskem razítka a podpisy zmocněných osob včetně údaje o vyměřené částce, popř. bankovku vloží do obálky a informace uvede na obálku. Nalepení na mřížku nebo vložení bankovky či jejích částí do obálky použije banka i tehdy, jestliže vzhledem k charakteru poškození bankovky hrozí nebezpečí, že se následným transportem nebo manipulací zmenší plocha bankovky a mohlo by dojít ke zpochybnění správnosti vyměření náhrady.
3. Podle bodů 1. a 2. postupuje banka i u bankovek, které jí sice nebyly předloženy k poskytnutí náhrady, ale u nichž banka při zpracování peněz zjistila, že jsou necelé nebo poškozené způsobem, který vylučuje jejich zařazení do běžného odvodu hotovostí. Za takový způsob poškození se považuje i slepení bankovek ze dvou a více částí.

II.
k § 9**Balení a zasilání necelých a poškozených peněz, za něž banka poskytla náhradu nebo k jejichž poškození došlo při manipulaci v bance****A. Všeobecné podmínky**

1. Necelé a poškozené bankovky a mince nebo jejich části, za které poskytly banky náhradu nebo provedly výměnu a u kterých nejsou pochybnosti o jejich pravosti a o tom, o jakou nominální hodnotu se jedná, zasílají (předávají) banky v uzavřených obalech (zvláště musí být zabaleny bankovky a zvláště mince) nejdéle do jednoho měsíce po poskytnutí této náhrady nebo provedení výměny ČNB, která jim příslušné částky uhradí.
2. Za uzavřený obal se považuje také speciální obálka pro necelé a poškozené peníze s předtištěnou výčetkou.
3. Banky zasílají (předávají) ČNB necelé a poškozené bankovky a mince nebo jejich části podle bodů 4 až 10. Tím není dotčeno právo bank předložit jednotlivé necelé a poškozené bankovky a mince k náhradě na přepážkové pokladně ČNB.

B. Zasilání necelých a poškozených peněz bankou, které ČNB vede účet pro výběry a skládání hotovostí

1. Necelé a poškozené bankovky a mince k úhradě za poskytnuté náhrady zasílají (předávají) banky, které mají u ČNB veden účet pro účely výběrů a skládání hotovostí, v rámci skládání hotovostí v pobočkách ČNB.
2. Do uzavřeného obalu k necelým a poškozeným bankovkám nebo mincím vkládají banky výčetku; k obalu samostatně přiloží pokladní složenku zřetelně označenou „NECELÉ A POŠKOZENÉ BANKOVKY“ nebo „NECELÉ A POŠKOZENÉ MINCE“.
3. ČNB provádí bankám, jimž vede účet pro výběry a skládání hotovostí, na tento účet úhradu v den převzetí obalu s necelými a poškozenými bankovkami nebo mincemi nebo nejpozději následující pracovní den. ČNB si vyhrazuje právo dodatečně zúčtovat difference zjištěné při zpracování (ověřování správnosti vyměřené náhrady) necelých a poškozených bankovek a mincí, a to na vrub účtu pro účely výběrů a skládání hotovostí.
4. Poškozené bankovky, pokud jsou celistvé a chybí jim pouze část nepotištěného bílého kraje nebo růžek, lze předávat (zasílat) ČNB společně s běžně skládanými bankovkami.

C. Zasilání necelých a poškozených peněz bankou, které ČNB nevede účet pro výběry a skládání hotovostí

1. Necelé a poškozené bankovky a mince k úhradě za poskytnuté náhrady zasílají (předávají) banky, které nemají u ČNB veden účet pro účely výběrů a skládání hotovostí, do ústředí ČNB na adresu:

Česká národní banka
Sekce peněžní a platebního styku
Odbor peněžního oběhu
Referát operativních činností
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1.

2. Banky vloží do uzavřeného obalu k necelým a poškozeným bankovkám nebo mincím výčetku a uvedou číslo účtu, na který má ČNB provést úhradu.
3. ČNB provádí úhradu bankám, kterým nevede účet pro účely výběrů a skládání hotovostí, jakmile zásilku s necelými a poškozenými bankovkami a mincemi zpracuje (ověří správnost vyměřené náhrady), a to na číslo účtu, který příslušná banka uvedla.

III.

k § 2 odst. 6 a 8, k § 6 odst. 3 a 4 a k § 10 odst. 1

Postup při zaslání bankovek a mincí zadržovaných bez náhrady

1. Banky neprodleně zasílají bankovky a mince zadržované bez náhrady z důvodu padělání, pozměňování nebo takového podezření nebo vzhledem k charakteru jejich poškození do ústředí ČNB na adresu:

Česká národní banka
Sekce peněžní a platebního styku
Odbor ochrany platidel
Zkušebna platidel
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

nebo je předávají v úředních hodinách na určenou pokladnu v budově ústředí ČNB, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1.

2. Potvrzení o odebrání bankovek a mincí musí být čitelně vyplněno (v české diakritice), obsahovat úplnou adresu včetně směrovacího čísla, číslo účtu (existuje-li bankovní spojení) a důvod odebrání peněz (zda podle § 2 odst. 2, § 6 odst. 3, § 6 odst. 4, příp. že jde o peníze podle § 10).
3. Orgány policie se rozumí místně příslušný útvar Policie České republiky (dále jen „PČR“) nebo operační středisko okresního ředitelství PČR na telefonním čísle 158.

IV.

Zasílání peněz poškozených v důsledku aktivace bezpečnostního zavazadla

1. Bankovky a mince poškozené v důsledku aktivace bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku zasílají (předávají) banky odděleně od ostatních necelých a poškozených bankovek a mincí.

2. K bankovkám a mincím poškozeným v důsledku aktivace bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku musí být přiloženy tyto dokumenty:
  - a) žádost o poskytnutí náhrady za necelé a poškozené bankovky a mince podle vyhlášky ČNB č. 37/1994 Sb., vzor je uveden v příloze č. 1,
  - b) odborný atest, ze kterého vyplývá, že použitá látka není karcinogenní a není uvedena v právním předpisu¹⁾. Odborný atest se nevyžaduje, jestliže ČNB již atest na daný typ bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního činidla obdržela,
  - c) potvrzení orgánů činných v trestním řízení o tom, že poškození peněz jim bylo nahlášeno (např. případ loupeže, požáru, dopravní nehody); pokud orgány činné v trestním řízení bezdůvodně odmítnou toto potvrzení vydat, může být nahrazeno čestným prohlášením, jehož vzor je uveden v příloze č. 2,
  - d) čestné prohlášení v případě, že k aktivaci bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku došlo v důsledku výrobní vady nebo neodborného zacházení.
3. Od vyměřené náhrady za poškozené peníze při aktivaci bezpečnostního zavazadla nebo iniciačního balíčku zejména v důsledku neodborné manipulace, výrobní vady nebo jiného obdobného způsobu odečítá ČNB v souladu s § 11 náklady na výrobu nových peněz a poplatek za zpracování poškozených bankovek a mincí v souladu s ceníkem ČNB. Bankám, jimž vede ČNB účet pro výběry a skládání hotovostí, je uvedený poplatek účtován v souladu se smlouvou o účtu.

V.

k § 4

Balení a zasilání pamětních mincí

1. Neplatné pamětní stříbrné mince vydané Státní bankou československou v letech 1954 až 1992²⁾ a platné české pamětní stříbrné a zlaté mince vydané Českou národní bankou, za které banky provedly výměnu, zasílají (předávají) v uzavřeném obalu takto:
  - a) z Olomouckého kraje, Moravskoslezského kraje, Jihomoravského kraje, Zlínského kraje, Jihočeského kraje a kraje Vysočina do pobočky ČNB České Budějovice,
  - b) z území hlavního města Prahy, Středočeského kraje, Plzeňského kraje, Karlovarského kraje, Královehradeckého kraje, Pardubického kraje, Ústeckého kraje a Libereckého kraje do pobočky ČNB Ústí nad Labem.
2. K neplatným pamětním stříbrným mincím, platným českým stříbrným a zlatým mincím musí být přiložena výčetka a uvedeno číslo účtu, na který má ČNB provést úhradu. Banky, jimž vede ČNB účet pro účely výběrů a skládání hotovostí, mohou zasílat (předávat) mince společně s pokladní složenkou, na níž uvedou číslo účtu, prostřednictvím něhož vybírají a skládají hotovosti.

¹⁾ Zákon č. 157/1998 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Vyhláška č. 142/2000 Sb., o ukončení platnosti pamětních stříbrných mincí vydaných Státní bankou československou.

VI.
Zahraniční platidla

ČNB nepřijímá a nevyřizuje žádosti o výměnu necelých a poškozených zahraničních platidel. O této skutečnosti informují banky své klienty v případě, že samy odmítnou takovou výměnu provést.

VII.

Dnem 1. května 2003 pozbývají platnosti úřední sdělení České národní banky:

- a) č. 2/1996 Věst. ČNB ze dne 22. ledna 1996 k postupu bank při zasílání necelých a poškozených bankovek a mincí České národní bance k úhradě za poskytnuté náhrady a při výměně platných pamětních mincí podle vyhlášky č. 37/1994 Sb. ze dne 21. února 1994,
- b) č. 8/1998 Věst. ČNB ze dne 6. května 1998 k postupu bank při zasílání necelých a poškozených bankovek a mincí České národní bance k úhradě za poskytnuté náhrady a při výměně platných pamětních mincí podle vyhlášky České národní banky č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince,
- c) č. 12/1999 Věst. ČNB ze dne 8. července 1999 k postupu bank při zasílání necelých a poškozených bankovek a mincí České národní bance k úhradě za poskytnuté náhrady podle vyhlášky České národní banky č. 37/1994 Sb., kterou se stanoví postup při příjmu peněz a nakládání s nimi a při poskytování náhrad za necelé a poškozené bankovky a mince,
- d) č. 6/2000 Věst. ČNB ze dne 17. července 2000 k postupu bank při zasílání neplatných československých pamětních stříbrných mincí České národní bance.

VIII.

Podle tohoto úředního sdělení se postupuje od 1. května 2003.

prof. Dr. Ing. Jan Frait v. r.
vrchní ředitel

Přílohy č. 1 a 2

Sekce peněžní a platebního styku
Odpovědní zaměstnanci:
Ing. Misíková, tel. 224 413 486
Ing. Bidlová, tel. 224 412 703

Příloha č. 1

Žádost
o poskytnutí náhrady za necelé a poškozené bankovky nebo mince podle vyhlášky ČNB č.
37/1994 Sb.

Předložitel (jméno a příjmení, RČ, v případě právnické osoby obchodní firma nebo název a IČO a jméno, příjmení a RČ osoby, která peníze předkládá k náhradě):

.....
 .....

Adresa bydliště (sídla), popř. telefon předložitel:

.....

Bankovky (mince)^{x)} předkládané k náhradě:

Nominální hodnota	Počet kusů	Částka v Kč

Datum poškození bankovek (mincí)^{x)}: .....

Popis okolností a způsobu, jakým došlo k poškození bankovek (mincí)^{x)}:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

Náhradu za poškozené peníze si vyzvednu osobně, zašlete poštou na shora uvedenou adresu, poukažte na účet č.
 ....., kód banky ..... x)

* **nehodící se škrtněte**

Tato část se vyplňuje jen v případě, že k poškození peněz došlo v bezpečnostním kufříku, kontejneru apod. (dále jen "bezpečnostní zavazadlo"):

Jméno, příjmení, RČ a adresa osoby, která manipulovala s bezpečnostním zavazadlem:

.....

Jména, příjmení, RČ a adresy osob, které byly přítomny poškození peněz v bezpečnostním zavazadle:

.....
.....
.....

Typ bezpečnostního zavazadla:

.....

Poučení:

Na poskytnutí náhrady za bankovky nebo mince, jejichž obrazec nebo reliéf je nečitelný, deformovaný nebo proděravělý a bankovky, které byly popsány, pomalovány, přetištěny, potištěny, perforovány nebo zamazány barvou, lepidlem nebo podobným materiálem, není právní nárok a náhrada nemusí být poskytnuta.

V případě, kdy se náhrada za poškozené peníze zasílá žadateli poštou, odečítají se od zasílané částky náklady na úhradu poštovného.

Za vyměření náhrady za poškozené peníze má banka nárok na odměnu za poskytnutí peněžní služby. Jestliže je odměna nárokována, odčítá se od poskytnuté náhrady.

Při poskytnutí náhrady za peníze, za které nebylo možné vzhledem k charakteru jejich poškození (zuhelnatělé nebo zetlelé bankovky, spečené bankovky nebo mince apod.) vyměřit náhradu obvyklým způsobem, a za peníze uvedené v úvodním odstavci tohoto poučení může banka požadovat náhradu nákladů vynaložených na výrobu nových peněz v množství odpovídajícím počtu bankovek nebo mincí, za něž byla náhrada poskytnuta. V tomto případě se náhrada nákladů rovněž odečte od náhrady poskytnuté za poškozené peníze.

Při poskytování náhrady za peníze, u kterých nelze vzhledem k charakteru poškození bez podrobnějších zkoumání určit jejich množství a hodnotu, přebírá Česká národní banka peníze po balíčcích nebo svazcích, popřípadě jako jeden celek. Pro vyměření náhrady je rozhodující zjištění České národní banky o množství a hodnotě předložených bankovek, popřípadě mincí.

Místo a datum podání žádosti:

Podpis předložitele, popř. razítko právnické osoby:

.....

.....

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Já,.....(jméno a příjmení, u
cizinců státní příslušnost, adresa pobytu na území ČR, rodné číslo, u cizinců datum narození),
čestně prohlašuji svým jménem/jménem právnické osoby, jejímž jsem oprávněným
zástupcem* .....
(název, sídlo a IČ právnické osoby), že k poškození bankovek a mincí došlo při
manipulaci s bezpečnostním zavazadlem a že poškozené bankovky a mince
nepocházejí z trestné činnosti.

Pokud se zjistí, že poskytnuté informace se nezakládají na pravdě, Česká národní
banka náhradu neposkytne a upozorní na zjištěné skutečnosti orgány činné v trestním řízení.
Byla-li již náhrada poskytnuta, bude se Česká národní banka domáhat jejího vrácení. Této
skutečnosti jsem si vědom(a).

V ..... dne .....

Podpis předložitele, popřípadě razítko právnické osoby:

.....

Totožnost klienta ověřena podle ..... (druh a číslo identifikačního dokladu)

Za Českou národní banku:

.....

(razítko a podpis)

* nehodící se škrtněte